UUTISET

Ihmissuhteet on hyvä säilyttää. **PROJEKTIPÄÄLLIKKÖ SIRPA LINTUNEN, MTK-POHJOIS-SAVO**

Mela-turvan hinta nousee 50 euroa

Viljelijä maksaa Mela-turvasta ensi vuonna muutaman kympin enemmän kuin tänä vuonna. Eläkemaksu kallistuu, mutta tapaturmavakuutus halpenee.

Alle 53-vuotiaan viljelijän Mela-turva kallistuu keskimäärin 50 euroa. Hinnankorotus on vajaat kaksi prosenttia. Yli 53-vuotias maksaa hiukan tätä isomman korotuksen.

Maksut on laskettu myel-vakuutetulle, joka kartuttaa Mela turvaa 20 000 euron työtulosta. Nämä ovat keskimääräiset myel-työtulot ensi vuonna.

”Viljelijän tulot ovat runsaat 1 600 euroa kuukaudessa”, aktuaari **Jorma Kinnunen** Maatalousyrittäjien eläkelaitoksesta suhteuttaa.

Myel-vakuutus kallistuu, mata halpenee

Pienituloisen viljelijän myel-maksu nousee ensi vuonna 86 euroa. Yli 53-vuotiaan maksu kallistuu 102 euroa.

Eläkevakuutus kallistuu 138 tai 171 euroa, jos viljelijä säästää eläkettä 40 000 euron myel-työtulosta. 60 000 euron työtulolla korotus on 295 tai 358 euroa.

Harvat päätoimiset viljelijät kartuttavat Kinnusen mukaan Mela-turvaa näin suurista työtuloista.

Mela-turva perustuu ansioihin, eli mitä suurempi myel-työtulo sitä parempi eläke ja vakuutusturva.

Työeläkemaksuissa tehdään nyt kahden vuoden korotukset kerralla. Tänä vuoden korotus jätettiin väliin. Myel-maksut seuraavat muita työeläkemaksuja.

Tapaturmavakuutuksen hintaa Mela alentaa viidenneksen. Pakollinen vakuutus halpenee 21 prosenttia ja vapaaehtoinen 18 prosenttia.

Kinnunen sanoo hyvien sijoitustuottojen mahdollistavan mata-maksujen alenemisen. Korvausmenot ovat vähentyneet.

Mata-sijoitukset tuottivat 3,3 miljoonaa euroa voittoa. Tapaturmavakuutus korvaa nyt 37 miljoonaa euroa vuosittain. Summa oli miljoonaa suurempi ennen 2010-lukua.

Ryhmähenkivakuutus maksaa viljelijävakuutetuille 12 euroa tänä ja ensi vuonna.

Kaksi korotusta kerralla eläkkeissä

Alle 53-vuotiaan myel-maksu nousee 12,6 prosenttiin työtulosta. Yli 53-vuotias maksaa 13,4 prosenttia. Molemmat kallistuvat 0,4 prosenttiyksikköä.

Valtaosa myel-vakuutetuista maksaa alennettua työeläkemaksua. Tämä on 54 prosenttia täydestä vakuutusmaksusta. Perusprosentti nousee joko 23,3 tai 24,8 prosenttiin, iästä riippuen.

Myel-perusmaksuprosentti seuraa työntekijöiden työeläkemaksuja. Työmarkkinajärjestöt sopivat ensi vuoden eläkemaksuista alkusyksyn kasvusopimuksessa.

Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa työeläkemaksut marraskuun lopussa. Työmarkkinajärjestöjen tahdosta ministeriö ei juuri poikkea.

Pakollinen mata-tapaturmavakuutus tehdään maatalousyrittäjille osana eläkevakuutusta. Maatilalla työskenteleviä perheenjäseniä vakuutetaan vapaaehtoisesti.

Vahingottomista vuosista mata-vakuutettu saa enimmillään 50 prosentin alennuksen. Työterveyshuoltoon liittyjä saa maksuunsa 20 prosentin bonuksen.

Mela myy halukkaille vapaa-ajan tapaturmavakuutusta. Hinta riippuu, yhteen sovitetaanko korvauksia ostajan muihin vakuutuksiin vai ei.

Vapaa-ajan mata maksaa selvästi vähemmän keskimäärin kuin pakollinen tapaturmavakuutus.

Kinnunen selittää, että vapaa-ajalle vakuutetaan pienin työtuloin.

JUHANI VIITALA

PEKKA FALI

Viljelijä kyntää sänkeä ja samalla työtuloa eläkkeensä sekä muun Mela-turvan pohjaksi.

Mela-maksut keskimäärin
Alle 53-vuotias, myel-työtulo 20 000 euroa vuodessa

Lähde: Mela	Hinta, euroa/vuosi v. 2013	v. 2014	Muutos 2013–14 euroa	%
Myel-vakuutus	2 430	2 516	+86	+3,5
Mata-tapaturmavakuutus				
– pakollinen	362	286	-76	-21
– vapaaehtoinen	137	112	-25	-18
Mata-vapaa-ajan vakuutus				
– yhteensovitettu	37,60	38,20	+0,60	+1,6
– ei yhteensovitettu	92,10	95,20	+3,10	+3,3

Suurkorotukset saavat tinkimään eläkkeistä ja turvasta

Monet viljelijät tinkivät nyt omasta eläketasosta sekä Mela-turvasta. Maan hallitus korotti myel-maksuja rajusti tämän vuoden alusta.

Aktuaari **Jorma Kinnunen** Maatalousyrittäjien eläkelaitoksesta sanoo viljelijöiden alentaneet työtuloja normaalia enemmän. Etuudet lasketaan työtulosta.

”Ilmeinen tavoite on pienentää myel-maksuja.”

Melaan tilitettiin syyskuun loppuun mennessä miljoona euroa vähemmän vakuutusmaksuja kuin viime vuonna. Vakuutettu maksaa työtulojensa mukaan.

Pääministeri **Jyrki Katainen** (kok.) hallituksineen korotti myel-maksuja 15 prosenttia keskimäärin. Palkansaajien eläkemaksut pysyivät ennallaan.

Myel-korotukset tehtiin niin sanotun alennusrajan mukaisiin maksuihin. Pienituloisimmat maksavat alennettuja eläkemaksuja, valtaosa viljelijöistä.

Teknisesti korotus tehtiin niin, että alennusrajaa korotettiin 49 prosentista 54 prosenttiin. Alennusraja lasketaan perusprosentista. Se on 22,8 prosenttia tänä vuonna.

”Enemmistö viljelijöistä maksaa tänä vuonna 275–300 euron korotusta”, Kinnunen haarukoi.

Hallituksen päätös merkitsi suunnanmuutosta, sillä viime vuosina viljelijät ovat nostaneet turvansa tasoa. Työtuloja on korotettu.

Vuonna 2010 vakuutetut maksoivat 12 miljoonaa euroa enemmän myel-maksuja kuin edellisvuonna. Seuraavana vuonna lisäys oli viisi miljoonaa ja kolme viime vuonnakin.

Melassa huolestutaan suunnasta. Työtuloja on alennettu keskimäärin 270 euroa, kun alentamiset jaetaan kaikkien vakuutettujen kesken.

”Eläkekertymä alenee keskimäärin neljä euroa, yksilötasolla enemmän”, Kinnunen laskee.

Johtaja **Antti Huhtamäki** kertoo, ettei Mela tänä vuonna kampanjoi työtulojen korotuksia edellisvuosien tapaan. Se koetaan nyt turhaksi.

JUHANI VIITALA

KESKUSTELE VERKKOLEHDESSÄ

Voit kommentoida juttua Maaseudun Tulevaisuuden verkkolehdessä osoitteessa *www.maaseuduntulevaisuus.fi.*

> Johtaja Antti Huhtamäki kertoo, ettei Mela tänä vuonna kampanjoi työtulojen korotuksia edellisvuosien tapaan. Se koetaan nyt turhaksi.

> Melaan tilitettiin syyskuun loppuun mennessä miljoona euroa vähemmän vakuutusmaksuja kuin viime vuonna.

PÄIVÄN KYSYMYS

kansalaisaloite.fi

kuntalaisaloite.fi

Mitä kuuluu demokratialle?

Demokratiapäivää vietettiin eilen Suomessa ensimmäistä kertaa.

Miksi sitä tarvitaan, erikoissuunnittelija Niklas Wilhelmsson oikeusministeriöstä?

Demokratian tilasta on käyty paljon keskustelua. Kuntaliitolla sekä oikeus- ja valtiovarainministeriöillä on kuntalain valmisteluun liittyen yhteinen projekti, jonka tavoitteena on nostaa kuntalaiset keskiöön.

Kun EU:ssa on jo pitkään vietetty paikallisdemokratian viikkoa näin lokakuussa, tämä teemapäivä tuntui tärkeältä.

Mikä ero on eilen jaetulla demokratiatunnustuksella ja demokratiapalkinnolla?

Oikeusministeriö on jakanut demokratiapalkinnon vuosittain jollekin kansalaisyhteiskunnan edustajalle. Nyt jaettiin ensi kertaa demokratiatunnustus. Sillä voidaan palkita hallinnossa ihminen tai yksikkö, jotka ovat edistäneet osallistumista. Se voi siis mennä joko valtion tai kunnan tai aluehallinnon edustajille.

Nämä aiotaan jakaa tästä lähtien vuorovuosin.

Miten näet kansalaisraadin ehdotukset muun muassa kansanäänestysten lisäämisestä?

Kansalaisraati oli mielenkiintoinen kokeilu. Ihmiset haluavat enemmän suoraa ja osallistuvaa vaikuttamista.

Mahdollisuus järjestää kuntavaalit ja jonkun aiheen kansanäänestys yhtäaikaisesti ei ole kirkossa kuulutettu, mutta sitä valmistelemaan on päätetty kuntalain valmistelun yhteydessä asettaa työryhmä. Se myös selvittää, miten kansanäänestykset voitaisiin järjestää sähköisesti, mikä säästäisi kuluja.

Kuukausi sitten on myös avattu uusi sähköinen aloitekanava, kuntalaisaloite.fi, ja siihen on jo tehty aika paljon aloitteita. Sen ja kansalaisaloitteen suosio näyttäisivät, että nämä vaikuttamisen kanavat on koettu toimiviksi, ainakin näin lyhyellä jaksolla tarkasteltuna.

KAIJALEENA RUNSTEN

Nopeusrajoituksia alennetaan ensi viikolla 8 700 kilometrillä.

Teillä siirrytään talvinopeuksiin

Suomen teillä siirrytään ensi viikolla talviajan nopeusrajoituksiin. Alennetut nopeusrajoitukset ovat koko maassa käytössä viimeistään perjantaina 25. päivä lokakuuta, ja ne pysyvät voimassa kevääseen saakka.

Liikennevirastosta kerrotaan, että kaikkiaan nopeusrajoituksia alennetaan 8 700 kilometrillä.

Moottoriteillä korkein sallittu talvinopeus on sata kilometriä tunnissa. Pääosalla muita maanteitä se on 80 kilometriä tunnissa. Sadan kilometrin tuntinopeus säilyy esimerkiksi osalla Pohjois-Suomen vähäliikenteisiä teitä sekä Etelä- ja Keski-Suomessa niillä teillä, joilla on keskikaide.

Talvirajoituksista poikkeavat moottoritieosuudet, joilla on sään ja kelin mukaan vaihtuva nopeusrajoitus. Niillä korkein sallittu nopeus on sata kilometriä tunnissa marraskuun alusta helmikuun loppuun saakka. Maaliskuun alusta lähtien rajoitus voi kuitenkin valoisaan aikaan olla 120 kilometriä tunnissa, jos sää- ja keliolosuhteet ovat hyvät.

STT

Öljyala: Esitys biopolttoaineista vaikeuttaa tähteiden käyttöä

EU:n ehdotus biopolttoaineiden käytöstä kehittyy Öljyalan Keskusliiton ja metsäteollisuuden mukaan kehnoon suuntaan. Jätteiden ja tähteiden käyttö biopolttoainetuotannossa vaikeutuisi, vaikka komission alkuperäinen tarkoitus oli päinvastainen, toimitusjohtaja **Helena Vänskä** Öljyalan Keskusliitosta sanoo.

Suomi on biopolttoaineiden jalostuksessa Euroopan kärkimaa, uusimpana esimerkkinä UPM:n Lappeenrannan biojalostamo.

Biopolttoaineiden epäsuoria maankäytön muutoksia koskevasta direktiiviehdotuksesta äänestettiin parlamentissa alunperin jo syyskuussa. Silloin parlamentin teollisuusvaliokunnan näkemykset voittivat ympäristövaliokunnan näkemykset useimmissa asioissa ja lopputulos on Suomen teollisuuden mukaan myönteinen.

Asiasta oli kuitenkin uusi äänestys torstaina illalla. Siinä päätettiin, voiko parlamentin ympäristövaliokunta jatkaa direktiivistä kolmenkeskeisiä neuvotteluja EU:n puheenjohtajamaan Liettuan ja komission kanssa vai otetaanko neuvotteluissa aikalisä vuoden 2014 eurovaalien jälkeiseen aikaan. Suomen öljyala toivoo aikalisää.

Öljyalan mukaan huono lopputulos nykyisistä neuvottelusta pahimmillaan lopettaa Suomen biopolttoainetuotannon ja uudet investoinnit alalle.

Direktiivi sisältää useita yksityiskohtia, joista tärkeimpiä ovat tähteen määritelmän sisällyttäminen direktiiviin sekä raaka-ainelista.

Vänskän mukaan tähteen määritelmä tulee sisällyttää direktiiviin. Nyt neuvoston ehdotuksissa tähdettä ei ole mukana. Öljyalan mukaan määritelmä toisi mahdollisuuden uusien tuotteiden tekemiseen, joita Suomessa suunnitellaan.

Ei suljettua listaa

Tärkeää on myös, että direktiivissä ei olisi suljettua biopolttoaineiden raaka-ainelistaa, mikä vaikeuttaa uusia innovaatioita.

Neuvoston esityksissä edistyksellisten eli esimerkiksi puutähteistä tehtävien biopolttoaineiden kiintiö on vain yksi prosentti polttoaineista. Europarlamentin ehdotuksessa kiintiö on 2,5 prosenttia.

Euroopassa biopolttoaineita valmistetaan ensimmäisen sukupolven tuotantolaitoksissa pääasiassa maissista. Alunperin biopolttoaineen osuudeksi polttoaineesta haluttiin 10 prosenttia vuonna 2020, mutta neuvosto ja parlamentti halusi vähentää osuutta viiteen prosenttiin, ettei pelto ruuan tuotantoon hupenisi. Nyt prosentti on neuvoston esityksessä noussut seitsemään.

JOUKO KYYTSÖNEN

UPM

UPM rakentaa Lappeenrantaan maailman ensimmäistä puupohjaista dieseliä tuottavaa biojalostamoa. Laitos käynnistyy ensi vuonna. Risto Hokkanen ja Eija Laakso esittelivät aluetta huhtikuussa 2012.

MTK-Pohjois-Savo valmentaa sata omistajanvaihdosta

Likemmäs sata maatilojen sukupolvenvaihdoista summataan vuosittain Pohjois-Savossa hankkeessa, jossa koulutetaan ja valmennetaan maatiloja.

Tältä vuodelta kirjataan luopumistuessa 70 tehtyä luonnoskauppakirjaa. Viime vuonna hanke kirjasi 90 tilalla omistajanvaihdoksen.

”Ihmiset miettivät ratkaisuja omalla kohdallaan”, projektipäällikkö **Sirpa Lintunen** MTK-Pohjois-Savosta sanoo.

Ikääntyvien viljelijöiden maatiloilla pohditaan, mikä on paras vaihtoehto. Löytyykö jatkaja omasta perheestä, vai myydäänkö tila tai vuokrataanko pellot perheen ulkopuoliselle.

Pohdinta on Lintusen mukaan hyvä aloittaa vuosia ennakkoon. Koko perhe sisaruksineen ja puolisoineen on syytä puhua mukaan siitä, missä mennään.

”Ihmissuhteet on hyvä säilyttää.”

Pohdittavaa riittää, mikä on tilan tuottoarvo ja mikä taas pellon myyntihinta. Millaisia työpanoksia karjan hoito ja peltoviljely vaativat.

MTK-Pohjois-Savo pyörittää kymmenettä vuotta maatilan sukupolvenvaihdos -hanketta. Nyt mukana on 180 tilaa.

Sukupolvenvaihdokset ovat keskeinen osa maatalouden kehittämistä. Savonia-ammattikorkeakoulu ja paikallinen Pro Agria ovat mukana verkostossa.

Rahoitus saadaan 80-prosenttisesti EU:n maatalousrahastosta. Kunnat kustantavat kymmenesosan kuten hanketilatkin osallistumisesta.

Syksyisin järjestetään koulutuspäivä. Siihen osallistui tänä syksynä sata viljelijää. Vuosi sitten osallistujia oli 170. Silloin luopumistukea kutistettiin enemmän kuin nyt.

Lintunen tekee aloituskäynnin maatiloilla. Hanke ostaa neuvontakäyntejä tiloille. Kauppahintaa voidaan määritellä ja kauppakirjaa luonnostella. Kannattavuuslaskelmia tehdään.

JUHANI VIITALA

Olkisilppuri vei Jorma Ollilan pikkusormen

Maataloustapaturma on yksi **Jorma Ollilan** lapsuudenmuistoista. Oikean käden pikkusormesta puolet leikkautui ennen kouluikää olkisilppurissa, jota hän leikkikaverinsa kanssa kahden kesken tutki.

Ollila kertoo tapahtumasta muistelmakirjassa Mahdoton menestys. Nimi viittaa Nokian menestykseen Ollilan pääjohtajavuosina.

Menestys olisi ehkä jatkunut pidempään, jos kuluttajia olisi kuunneltu herkemmin eikä organisaatiota olisi paisutettu, Ollila myöntää. Hänen mukaansa joitakin uutuuksia yritettiin saada läpi liian aikaisin eikä myöhään.

Esimerkkinä hän mainitsee pelipuhelin N-Gagen.

MT